

**ВННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО**

СХВАЛЕНО

Вченою радою ВДПУ
Протокол №9 від 28.02.2024р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ ректора ВДПУ
№27 від 01.03.2024р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
КУРСІВ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
для державних службовців та службовиць і посадових осіб місцевого
самоврядування
«МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА, ЗАСНОВАНА НА ПІДХОДАХ УЧАСТІ»**

ВІННИЦЯ 2024

Розробники програми: к.е.н., доцент кафедри фундаментальних і приватно правових дисциплін Материнська О.А.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Концепція. Ідея програми навчання з молодіжної політики, заснованої на підходах участі, для державних службовців, службовиць і посадових осіб місцевого самоврядування виникла в 2021 році під час реалізації компонента «Молоді люди – повноправні громадяни» проекту Ради Європи «Молодь за демократію в Україні». Цей компонент був спрямований на підтримання фахівців і фахівчинь молодіжної політики на місцевому рівні в десяти громадах-партнерах для розвитку й упровадження стратегій і програм, які посилили участь молоді та її громадську активність відповідно до стандартів і практики Ради Європи.

Програма курсів підвищення кваліфікації розроблена з урахуванням нормативно-правової бази України: Закон України «Про основні засади молодіжної політики», Національна молодіжна стратегія до 2030 року, уведена в дію Указом Президента України від 12 березня 2021 року № 94/2021, Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2021 – 2025 роки, уведена в дію Постановою Кабінету міністрів України 02 червня 2021 р. № 579, Постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 р. №1198 «Про затвердження типових положень про молодіжні консультативно-дорадчі органи», Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження типових положень про молодіжний центр та про експертну раду при молодіжному центрі» від 20 грудня 2017 р. №1014, зі змінами, поточна редакція від 07.08.2020 р, Професійний стандарт за професією «Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)» тощо.

Програма підвищення кваліфікації покликана:

- удосконалити професійні знання щодо формування та реалізації молодіжної політики на засадах дотримання прав людини та участі молоді;
- удосконалити професійні знання методів дослідження потреб молоді;
- набути навички комунікації та взаємодії/командної роботи та взаємодія;
- навчити прийняттю ефективних рішень;
- заохотити виконання комплексних завдань на високому рівні;
- впроваджувати зміни та сприймати їх.

Форма навчання: Очна/дистанційна.

Програма стажування розрахована на 30 год. / 1 кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (ECTS).

Термін проведення курсів:

за очною формою навчання – 3 дні протягом одного тижня;

за дистанційною формою навчання – 4-8 днів (в залежності від кількості годин тренінгу в день)

Цільова аудиторія: державні службовці, які займають посади державної служби категорій «Б» і «В», посадові особи місцевого самоврядування.

Метою Освітньої програми є підвищення рівня професійних компетентностей державних службовців, службовиць і посадових осіб місцевого самоврядування щодо забезпечення участі молоді у формуванні й реалізації молодіжної політики з урахуванням стандартів і підходів Ради Європи.

Напрямок(и) підвищення кваліфікації, який (які) охоплює програма: молодіжна політика; комунікація та взаємодія; дотримання прав людини та протидія дискримінації.

Завдання програми підвищення кваліфікації

- сформувати уявлення слухачів про стандарти Ради Європи щодо молодіжної політики;

- ознайомити з основними принципами та інструментами формування й реалізації молодіжної політики в органах державної влади та місцевого самоврядування;

- навчити обирати методи дослідження потреб молодих людей; визначати, аналізувати та враховувати потреби різних категорій/груп молоді під час формування й реалізації молодіжної політики;

- сприяти підвищенню рівня обізнаності у питаннях відновлення молодіжної політики, міжнародної діяльності і євроінтеграції, інклюзії і безбар'єрності, діджиталізації і освіти, соціальної згуртованості і захисту прав молоді, національно-патріотичного виховання, культури й інформаційної політики;

- надати рекомендації з розбудови мережі молодіжних рад та адвокації інтересів молодих людей на національному й міжнародному рівнях, розбудови кроссекторального діалогу молоді і влади різних рівнів.

Перелік професійних компетентностей, на підвищення рівня яких спрямовано програму:

- професійні знання щодо формування та реалізації молодіжної політики на засадах дотримання прав людини та участі молоді;

- професійні знання методів дослідження потреб молоді;

- комунікація та взаємодія/командна робота та взаємодія;

- прийняття ефективних рішень;

- виконання на високому рівні комплексних завдань;

- впровадження змін/сприйняття змін

Форми та методи організації курсів підвищення кваліфікації:

Під час навчання за очною формою проводяться міні-лекції, презентації,

тематичні дискусії, практичні заняття, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань, виконання творчих завдань, індивідуальна та групова робота учасників професійного навчання. Під час навчання за дистанційною формою в синхронному режимі передбачається участь у вебінарах, під час яких проводяться міні-лекції, презентації, тематичні дискусії, практичні заняття, аналіз ситуацій та розв'язання ситуаційних завдань, виконання творчих завдань, індивідуальна та групова робота учасників професійного навчання.

Очікувані практичні результати підвищення кваліфікації:

знання: сутності молодіжної політики та її наскрізного характеру; нормативно-правових актів, які регулюють молодіжну політику в Україні; суб'єктів молодіжної політики; стандартів Ради Європи щодо молодіжної політики; основних принципів та інструментів формування і реалізації молодіжної політики в органах державної влади та місцевого самоврядування; етапів та методів дослідження потреб молоді; основних принципів та форм участі молоді у формуванні та реалізації молодіжної політики;

уміння: використовувати нормативно-правову базу у сфері молодіжної політики у своїй діяльності; комунікувати про молодіжну політику з молоддю та іншими стейкхолдерами; координувати формування та реалізацію молодіжної політики з різними стейкхолдерами; визначати та враховувати потреби різних категорій/груп молоді при формуванні та реалізації молодіжної політики; вибирати найбільш доцільні форми участі молоді у формуванні та реалізації молодіжної політики відповідно до наявної ситуації;

навички: застосування різних інструментів формування та реалізації молодіжної політики; співпраці зі стейкхолдерами для формування та реалізації молодіжної політики; використання у своїй діяльності методів збору та аналізу потреб молоді; застосування різних форм участі молоді у формуванні та реалізації молодіжної політики

Розрахунок навчального часу: в обсязі 30 академічних годин (з них 24 години аудиторних, 6 годин самостійної роботи).

Інформаційний обсяг програми «Молодіжна політика, заснована на підходах участі»

ЗМІСТ

№ з/п	Тематика	Викладач	Дата
1	2	3	4
1	МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА		09.04.2024 р
	<i>Поняття і сутність молодіжної політики</i>	<i>к.е.н., доцент Материнська О.А.</i>	2 год
	<i>Інструменти формування й реалізації молодіжної політики</i>	<i>к.е.н., доцент Материнська О.А.</i>	2 год
	<i>Стандарти Ради Європи щодо молодіжної політики</i>	<i>к.е.н., доцент Материнська О.А.</i>	2 год
	<i>Законодавче забезпечення молодіжної політики</i>	<i>к.е.н., доцент Материнська О.А.</i>	2 год
2	МОЛОДЬ І ДОСЛІДЖЕННЯ ЇЇ ПОТРЕБ		10.04.2024 р
	<i>Поняття і сутність молоді. Категорії/групи молоді</i>	<i>к.е.н., доцент Материнська О.А.</i>	2 год
	<i>Дослідження потреб молоді</i>	<i>к.е.н., доцент Материнська О.А.</i>	4 год
	<i>Урахування потреб молоді</i>	<i>к.е.н., доцент Материнська О.А.</i>	2 год
3	ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УЧАСТІ МОЛОДІ У ФОРМУВАННІ Й РЕАЛІЗАЦІЇ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ НА МІСЦЕВОМУ, РЕГІОНАЛЬНОМУ Й ДЕРЖАВНОМУ РІВНЯХ		11.04.2024 р
	<i>Права людини та участь молоді</i>	<i>к.е.н., доцент Материнська О.А.</i>	1 год
	<i>Участь молоді у формуванні й реалізації молодіжної політики</i>	<i>к.е.н., доцент Материнська О.А.</i>	2 год
	<i>Форми участі молоді</i>	<i>к.е.н., доцент Материнська О.А.</i>	1 год
	<i>Налагодження співпраці між різними суб'єктами молодіжної політики за участі молоді</i>	<i>к.е.н., доцент Материнська О.А.</i>	2 год
	<i>Молодіжна робота й неформальна освіта для забезпечення участі молоді</i>	<i>к.е.н., доцент Материнська О.А.</i>	2 год
Підсумковий контроль за програмою «Молодіжна політика, заснована на підходах участі»			
- презентація результатів виконання індивідуальної письмової роботи на визначеному			
	<i>- аудиторні</i>		24 год
	<i>- самостійна робота</i>		6 год
	Всього годин:		30 год (1 кредит ЄКТС)

Оцінювання і форми поточного, підсумкового контролю

Складові оцінювання та їх питома вага у підсумковій оцінці (%)	Відвідування занять (очно або дистанційно в синхронному режимі) – 60%. Опрацювання обов'язкової літератури, інформаційних та інших матеріалів – 10%. Підсумковий контроль – 30%. Документ про підвищення кваліфікації видається за умови набрання учасником професійного навчання не менше ніж 75%, обрахованих з урахуванням питомої ваги кожного із критеріїв оцінювання та за умови успішного проходження підсумкового контролю
Форма підсумкового контролю	Презентація результатів виконання індивідуальної роботи на визначену тему

Умови отримання сертифіката

Сертифікат та додаток до нього (в електронному форматі) отримують учасники, які пройшли підвищення кваліфікації протягом 30 годин, виконали завдання, передбачені програмою, представили результати виконання індивідуальної роботи на визначену тему. Сертифікати будуть розіслані на зазначену електронну пошту (під час реєстрації) кожному учаснику.

Місце виконання програми:

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського. Адреса: вулиця Острозького, 32, Вінниця, Вінницька область, 21000.

Нормативні документи, на основі яких розроблена програма

1. Державна цільова соціальна програма «Молодь України» на 2021 – 2025 роки. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-cilovoyi-socialnoyi-programi-molod-ukrayini-na-20212025-roki-ta-vnesennya-zmin-do-deyakih-aktiv-kabinetu-ministriv-ukrayini-579-020621>
2. Закон України «Про основні засади молодіжної політики» №1414-IX від 27.04.2021 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1414-20>
3. Національна стратегія державної молодіжної політики до 2030 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/94/2021#Text>
4. Переглянута Європейська хартія про участь молоді в місцевому та регіональному житті. URL: <https://rm.coe.int/168071b58f>
5. План дій Ради Європи для України «Стійкість, відновлення та відбудова». URL: <https://rm.coe.int/action-plan-ukraine-2023-2026-ukr/1680aa8282>
6. Проєкт Ради Європи «Молодь за демократію в Україні: Фаза III». URL:

<https://www.coe.int/uk/web/kyiv/youth-for-democracy-in-ukraine>

7. Саміт глав держав і урядів 46 держав-членів Ради Європи. URL: <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/-/heads-of-state-and-government-agreeto-strengthen-council-of-europe-ensure-accountability-for-russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-and-support-victims>

8. Стратегія молодіжного сектора до 2030 року. URL: <https://www.coe.int/en/web/youth/youth-strategy-2030>

9. Хартія Ради Європи з освіти для демократичного громадянства і освіти з прав людини. URL: <https://rm.coe.int/16806b93be>

Навчально-методичне забезпечення та матеріали для самостійної роботи

1. The Youth Department of the Council of Europe. URL: <https://www.coe.int/en/web/youth>

2. Відео з Оленою Глазковою (Кременчук, Полтавська область) про молодіжну роботу в Україні. URL: <https://www.coe.int/en/web/portal/-/youth-work-in-time-of-war-in-ukraine>

3. Дослідження з розроблення проєкту професійного стандарту «Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)» відповідно до стандартів і підходів Ради Європи у сфері молоді, 2022. URL: <https://rm.coe.int/-08-2022-ydfuiai/1680a8e55b>

4. Інструмент самостійної оцінки молодіжної політики, 2019. URL: <https://rm.coe.int/self-assessment-tool-for-youth-policyukrainian/168098b16a>

5. Колекція досвіду молодіжної роботи, що базується на підходах та стандартах Ради Європи, в умовах збройної агресії Російської Федерації проти України. URL: <https://rm.coe.int/experience-collection-27-04-23-4-/1680ab2181>

6. Переглянута Європейська хартія про участь молоді в місцевому та регіональному житті. URL: <https://rm.coe.int/168071b58f>

7. Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання Українського молодіжного фонду» від 28 лютого 2023 р. № 182. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/182-2023-%D0%BF#Text>

8. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження типових положень про молодіжні консультативно-дорадчі органи» від 18 грудня 2018 р. №1198. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1198-2018-%D0%BF#Text>

9. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження типових положень про молодіжний центр та про експертну раду при молодіжному центрі» від 20 грудня 2017 р. №1014, зі змінами, поточна редакція від 07.08.2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1014-2017-%D0%BF#Text>

10. Професійний стандарт за професією «Фахівець з питань молоді (молодіжний працівник)», внесений до Реєстру 29 березня 2023 року. URL: https://register.nqa.gov.ua/uploads/0/490-ps_fahivec_z_pitan_molodi_molodiznij_pracivnik.pdf

11. Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про доступ молодих людей до прав, CM/Rec(2016)7. URL: <https://rm.coe.int/access-to-rights-for-young-people-cm-2016-7-ua-ukr/1680a0f163>

12. Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про захист молодіжного громадянського суспільства і молоді та підтримки їх участі в демократичних процесах, CM/Rec(2022)6. URL: <https://rm.coe.int/rec-on-youth-civil-society-upd-2764-3898-5224-v-1/1680abf191>

13. Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про молодіжну роботу, CM/Rec(2017)4. URL: <https://rm.coe.int/recommendation-cmrec-2017-4-ukr/16808e4d93>

14. Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам щодо участі ромської молоді, CM/Rec(2023)4. URL: <https://rm.coe.int/recon-roma-youth-participation-upd-2774-6711-4760-v-1/1680abf18f>

15. Саміт глав держав і урядів 46 держав-членів Ради Європи. URL: <https://www.coe.int/uk/web/kyiv/-/heads-of-state-and-government-agreeto-strengthen-council-of-europe-ensure-accountability-for-russia-s-war-of-aggression-against-ukraine-and-support-victims>

16. Словник термінів, що використовує Рада Європи у сферах молодіжної політики, прав людини та неформальної освіти. URL: <https://rm.coe.int/ukr-eng-dictionary-of-terminology-used-by-the-council-of-europe-in-the/1680a1b388>

17. Стратегія молодіжного сектора до 2030 року. URL: <https://www.coe.int/en/web/youth/youth-strategy-2030>

Додаткові матеріали

1. Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про доступ молодих людей до прав, CM/Rec(2016)7. URL: <https://rm.coe.int/access-to-rights-for-young-people-cm-2016-7-ua-ukr/1680a0f163>

2. Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про доступ молодих людей до прав, CM/Rec(2016)7. URL: <https://rm.coe.int/access-to-rights-for-young-people-cm-2016-7-ua-ukr/1680a0f163>

3. Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про доступ молоді з неблагополучних районів до соціальних прав, CM/Rec(2015)3. URL: <https://rm.coe.int/access-to-social-rights-cmrec-2015-3-ukr/1680a0f164>

4. Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про захист молодіжного громадянського суспільства і молоді та підтримки їх участі в

демократичних процесах, CM/Rec(2022)6. URL: <https://rm.coe.int/rec-on-youth-civil-society-upd-2764-3898-5224-v-1/1680abf191>

5. Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам про молодіжну роботу, CM/Rec(2017)4. URL: <https://rm.coe.int/recommendation-cmrec-2017-4-ukr/16808e4d93>

6. Рекомендація Комітету Міністрів державам-членам щодо участі ромської молоді, CM/Rec(2023)4. URL: <https://rm.coe.int/rec-on-romayouth-participation-upd-2774-6711-4760-v-1/1680abf18f>